

Obsah

ÚVOD	7
1 STRUČNÁ HISTORIE KOŽNÍCH CHOROB	9
2 KŮŽE — DŮLEŽITÝ LIDSKÝ ORGÁN A JEDEN Z NEJVĚTŠÍCH	17
3 NORMÁLNÍ SKLADBA KŮŽE	21
Krevní zásobení a nervstvo kůže 28. — Kožní adnexa (kožní přídatné orgány) 29. — Nehty 31. — Žlázy mazové 32. — Potní žlázy 32	
4 O FYSIOLOGII KŮŽE	34
1) Jak je kůže k těmto svým úkolům uzpůsobena?	34
2) Některé funkce pokožky a kůže vůbec	35
Kyselý kožní film. Kožní „bariéra“. Schopnost pokožky neutralizovat slabé zásady	36
3) Udržování stálé lidské teploty	38
4) Ochrana před škodlivými paprsky světelnými	40
5) Kůže jako skladiště výživných zásob	41
6) Kůže jako regulátor vody	42
7) Kůže jako třídící a vyměšovací orgán. Tyto funkce zastávají jak mazové, tak potní žlázy	42
8) Resorpční schopnost kůže	43
9) Kůže jako orgán výměny látkové	44
10) Dýchání kůží	44
11) Kůže jako smyslový orgán	44
5 FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI KŮŽE	47
Propustnost, permeabilita kůže	48
Činitelé ovlivňující propustnost kůže 50. — Různá propustnost podle prostupující látky (podle penetranta) 50. — Vliv povrchového léčení na průchodnost kůže 51. — Struktura jako základ kožní nepropustnosti 52. — Jiné možnosti průniku kůží 53. — Podíl kožního mazu na kožní bariéře 54	
Varia	55
Ztráty některých složek tělesného materiálu 55. — Dýchání kůží (výměna plynů) 56. — Činitelé ovlivňující místní působení léků 56. — Celkové působení pesticidů 57. — Prevence a odstraňování kožních škodnin 58	
Mechanické vlastnosti kůže	59
Natažitelnost a roztažitelnost kůže 59. — Pružná natažitelnost a roztažitelnost 60. — Struktury zodpovědné za mechanické vlastnosti kůže 60. — Základní substance 61. — Teorie natahování, rozpínání a stlačitelnosti 62. — Viskózní skluz 62. — Kompresibilita. Stlačitelnost kůže 63. — Mechanické vlastnosti pokožky 64. — Praktické důsledky 64	
Závěrem	65

6	POZNÁMKY K MIKROARCHITEKTUŘE, FYZIOLOGII A BIOCHEMII KŮŽE ZA NORMÁLNÍCH A PATOLOGICKÝCH STAVŮ	66
	Lipoidní hydrofobní bariéra 70. — Regenerace a dělení buněk v lidské pokožce 72. — Denní a noční biologické rytmické kolísání životních pochodů 73. — Při námaze a strasových situacích 73. — Dnešní obraz některých pochodů v pokožce. 74. — Některé ultramikroskopické nálezy při kožních chorobách. Psoriáza. 77. — Ichtýóza 79	
7	NĚCO O KOŽNÍCH CHOROBÁCH. EKZÉM. ALERGIE. KŮŽE A MĚSTKY DOLNÍCH KONČETIN	81
	Co je alergie?	82
	Ekzém	83
	Chorobné mimokožní změny v souvislosti s ekzémem	88
	Úloha nervového systému a duševních stavů	90
	Průzkum psychologický	92
	Látky, které dráždí nebo alergizují	94
	Alergologické vyšetřování	100
	Ekzémy s východiskem (počínající) na dolních končetinách	101
8	O SVĚDĚNÍ A SVĚDIVÝCH KOŽNÍCH NEMOCECH	106
	Jak vzniká svědění?	108
	H- substance. Enzymy a svědění	110
9	NEBEZPEČÍ ALERGIE PŘI KOSMETICKÝCH PŘÍPRAVCÍCH	115
10	DNEŠNÍ PROBLEMATIKA A VÝZNAM KOŽNÍCH CHOROB Z POVOLÁNÍ	125
	Početnost a význam profesionálních dermatóz	127
11	TERAPIE KOŽNÍCH CHOROB. PŘÍNOS KORTIKOSTEROIDŮ. EKONOMICKÝ A SOCIÁLNÍ VÝZNAM CO NEJÚČINNĚJŠÍHO LÉČENÍ	130
	Celkový průzkum a celkové léčení 130. — Základní pravidla místního léčení 131. — Co dráždí kožní nemoci? 131. — Místní léčení 134. — Přínos kortikosteroidů 135. — Ekonomický a sociální význam co nejúčinnějšího léčení 140	
12	VNITŘNÍ CHOROBY A KŮŽE	145
	Kůže a poruchy krevního oběhu	146
	Kožní změny při onemocnění arteriálního oběhu	147
	1) Choroby tepen, arterií 147. — 2) Choroby arteriol (malých tepen) 148. — 3) Nemoci kapilár, vlásečnic 148	
	Kožní změny při onemocnění žil	152
	Kůže a dýchací ústrojí	153
	Cukrovka a kůže	155
13	STÁRNUTÍ KŮŽE	158
14	SLUNCE, KOUPÁNÍ A KŮŽE	166
	Slunit se či neslunit? Koupat se či nekoupat 171. — Jak si tedy vlastně máme počínat? 173. — Oleje, krémy, masti a ochranné prostředky při opalování 174. — Ochranné prostředky 175	
15	KŮŽE A VLASY, ZDROJ BAREVNÉ A TVAROVÉ INSPIRACE UMĚLCŮ A ZÁROVEŇ VÝRAZ UMĚLECKO-SPOLEČENSKÉHO CHARAKTERU URČITÉ EPOCHY	177
	DOSLOV	183
	DIE HAUT, EIN ORGAN DES MENSCHLICHEN KÖRPERS (ZUSAMMENFASSUNG)	184
	LITERATURA	190